

навчального матеріалу з філологічних дисциплін / Н. М. Тхорів // Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання у підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми. - 2013. - №36. - С. 430-433.

Колчанова Валерія Юріївна
студентка групи С-ЮД-614(к)
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

*Науковий керівник: начальник
відділу організації наукової роботи,
доктор філософських наук
Марченко О.В.*

ПРОБЛЕМИ ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НАВЧАННЯ ФІЛОСОФІЇ ПРАВА

В сучасних умовах руху українського освітнього простору до європейського, на фоні проведення освітніх реформ особливого значення набуває інноваційна діяльність, спрямована на пошук різноманітних педагогічних новацій. Постає необхідність впровадження таких методик, які би більш ефективно розкривали потенціал студентів у різноманітних сферах життєдіяльності, їх інтелектуальні, творчі якості, сприяли підвищенню мотивації до навчання, активізували пізнавальну діяльність та спонукали до творчого пошуку і самовдосконалення.

Актуальність проблеми використання інноваційних технологій навчання філософії права полягає в тому, що сучасні досягнення науки та техніки вимагають сучасних лекцій, які враховують ці досягнення.

Філософія права – розділ філософії, що займається вивченням змісту права, його сутності й поняття, форм існування й цінності, ролі у житті людини, держави, суспільства. Предметну сферу сучасної філософії права визначають проблеми природи і сутності права, його специфіка та особливості, співвідношення права з іншими соціальними нормами, питання сенсу, місця і значення права в системі філософського вчення про світ, людину, форми і норми соціального життя, про методи пізнання, систему цінностей тощо [1, с. 11].

Розвиток освіти ХХІ століття спонукає до оновлення методів та прийомів навчання, запровадження в навчально-виховний процес інноваційних технологій, сучасних концепцій та способів формування у студентів юридичних спеціальностей предметних та життєвих компетенцій. Застосування інноваційних технологій, які будуються на комплексному вивченні особистості всіх учасників навчально-виховного процесу, дає можливість позитивно розвивати їх інтелектуальну, соціальну, духовну сфери, сприяє соціальному самоствердженню й культурному самостворенню.

Використання різноманітних освітніх технологій є результатом творчого підходу викладача до справи. Сучасна система навчання вимагає від викладача нових підходів до охоплення великого обсягу інформації. Неможливо одній людині знати все, навіть у вузькій сфері знання. Студенти-юристи ж повинні мати зовсім інші навички: думати, розуміти суть речей, осмислювати ідеї та концепції і вже на основі цього вміти шукати потрібну інформацію, аналізувати її та застосовувати в конкретних умовах, формулювати й відстоювати свою думку. Сутність інтерактивного навчання полягає в тому, що навчальний процес відбувається за умови постійної, активної взаємодії всіх студентів-юристів, де і студент і викладач є рівноправними, рівнозначними суб'єктами навчання. Організація інтерактивного навчання передбачає моделювання життєвих ситуацій, використання рольових ігор, спільне вирішення проблеми на основі аналізу обставин та відповідної ситуації.

Інформаційна технологія в навчально-виховному процесі – це поєднання традиційних технологій навчання і технологій інформатики, які розширюють можливості студентів щодо якісного формування системи знань, умінь і навичок, їх застосування у практичній діяльності, сприяють розвитку інтелектуальних здібностей до самонавчання, створюють сприятливі умови для навчальної діяльності студентів та викладача.

Інтерактивний електронний теоретичний матеріал, за способом застосування в навчальному процесі можна розділити на три групи: 1) презентація, яка супроводжує виступ лектора (бажане використання мультимедійного проектора); 2) презентація, призначена для самостійного перегляду студентами; 3) презентація, призначена для одночасного перегляду з екранів декількох комп'ютерів групою студентів [3, с. 428].

Інтерактивні технології на лекціях з дисципліни "Філософія права" дозволяють забезпечити глибину вивчення матеріалу. Студенти-юристи опановують всі рівні пізнання (знання, розуміння, застосування, аналіз, синтез, оцінка). Змінюється і роль студентів: вони стають активними, приймають важливі рішення. Проте кожна інтерактивна вправа потребує попереднього розгляду і навчання студентів для її проведення. На наше переконання, застосування комп'ютерних інтерактивних електронних матеріалів у навчальному процесі з дисципліни "Філософія права" має безперечні переваги, а саме: по-перше, інтеграція гіпертексту і мультимедіа (об'єднання аудіо-, відео- та анімаційних ефектів) в єдину презентацію дозволяє зробити виклад навчального матеріалу яскравим і переконливим; по-друге, поєднання усного лекційного матеріалу з демонстрацією слайд-фільму дозволяє концентрувати візуально увагу на особливо значущих (важливих) моментах навчального матеріалу; по-третє, установка навчального матеріалу (лекцій, інтерактивних довідкових матеріалів тощо) у вигляді презентаційних програм у комп'ютерних аудиторіях дозволяє використовувати їх для додаткових занять у години, відведені для самостійної роботи; по-четверте, комп'ютерні презентаційні слайд-фільми зручно використовувати для виведення інформації у вигляді роздру-

ківок на принтері в якості додаткового матеріалу для студентів: довідкового матеріалу, пам'яток тощо.

Однією із важливих форм навчання є наочність, яка використовується в тій чи іншій мірі при проведенні всіх видів занять. Досвід засвідчує, що саме наочність сприяє більш ефективному засвоєнню студентами навчального матеріалу і допомагає вдосконаленню їх самостійної роботи під керівництвом викладача [2]. На наш погляд, найбільш вдалою і перспективною формою унаочнення навчального процесу в цілому і поліпшення самостійної роботи студентів зокрема є ефективне використання слайдів з дисциплін філософського циклу. Слід відмітити, що значну зацікавленість студентів викликають добірки слайдів виготовлених на основі схем, взятих із усіх розділів і тем навчального матеріалу з філософії права, які сприяють розвитку творчого та аналітичного мислення у студентської молоді в процесі вивчення філософських дисциплін.

Презентація – це набір, послідовно змінюючи одна одну, сторінок-слайдів, на кожній з яких можна розмістити будь-який текст, малюнки, схеми, відео-, аудіо-фрагменти, анімацію, використовуючи при цьому різні елементи оформлення. Вони не вимагають особливої підготовки викладачів й студентів-юристів та активно залучають останніх до співпраці. На наш погляд, презентація – це зручна конструкція, в якій легко орієнтуватися. Аналіз науково-методичної літератури та періодичних видань показав, що мультимедійні презентації здатні реалізувати багато проблем у процесі навчання. Проведення лекцій при комплексному застосуванні традиційних та мультимедійних технологій забезпечує набуття студентами-юристами не тільки глибоких та міцних знань, а й вміння розвивати інтелектуальні, творчі здібності, самостійно набувати нових знань та працювати з різними джерелами інформації.

Отже, враховуючи вимоги сучасного розвитку освіти у світі в цілому і в Україні зокрема, доцільним вважається впровадження новітніх технологій у процес навчання філософії права. Причин комп'ютеризації навчання філософії права можна назвати багато. У мережі є багато програмних продуктів, які викладачі-предметники можуть використати під час проведення лекцій із застосуванням нових інформаційних технологій. Подібні лекції дозволяють підвищити інтерес до вивчення предметів філософського циклу, активізувати їх пізнавальну діяльність, сприяють формуванню наукового та філософського світогляду. Найсучаснішим комп'ютерним засобом навчання є мультимедіа, що ґрунтується на спеціальних апаратних і програмних засобах. Однією з беззаперечних переваг засобів мультимедіа є можливість розроблення на їх основі інтерактивних комп'ютерних презентацій з філософії права.

1. Бандура О.О. Про співвідношення предмета й основного питання філософії права / О. О. Бандура // Форум права. – 2012. – № 3. – С. 9–16.

2. Захарова І.Г. Інформаційні технології в освіті: Навчальний посіб. для студ. висш. учбових закладів / І.Г. Захарова. – М. : Видавничий центр «Академія», 2003. - 192 с.

3. Янчева Л. М. Використання технологій Power Point у створенні інтерактивних навчальних матеріалів / Л.М. Янчева, С.П. Вялікіна, Л.В. Гірінова // Прогресивні техніка та технології харчових виробництв ресторанного господарства і торгівлі. – 2011. – №1. – С. 428-434.

Муштакова Олена Ігорівна,
студентка групи С-ЮД-614к
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

*Науковий керівник: начальник
відділу організації наукової роботи,
доктор філософських наук
Марченко О.В.*

АНАЛІЗ ВИКЛАДАННЯ ФІЛОСОФІЇ ПРАВА В ЗАРУБІЖНИХ КРАЇНАХ

Філософія права як навчальна дисципліна посідає важливе місце у системі фахової підготовки кваліфікованого юриста. Адже вивчення дисципліни «Філософія права» надає можливість студентам юридичного факультету осмислити зміст філософії права як філософського вчення про право, що досліджує головні проблеми системи права, послуговуючись для цього методами філософії. Традиційною точкою зору серед вітчизняних вчених є позиція, що предмет дисципліни «Філософія права» полягає в розкритті сенсу права, а також в його обґрунтуванні [1-3].

Разом із тим, враховуючи сучасний вектор розвитку нашої держави в напрямі інтеграції до ЄС, важливим є вивчення позитивного зарубіжного досвіду в сфері викладання філософії права. Це є необхідним з метою наблизити вітчизняну модель вищої освіти до європейських та міжнародних стандартів.

Взагалі проблемам викладання дисципліни «Філософія права» присвячені чисельні праці вітчизняних авторів, зокрема таких, як: О.О. Бандура, Н.Б. Болотіна, С.А. Бублик, К.К. Жоль, М.Л. Заїнчковський, М.В. Костицький, О.М. Мироненко, П.М. Рабінович, Б.Ф. Чміль та ін. серед зарубіжних авторів можна виокремити роботи вчених О. Гьофе, Г. Рабруха, Р. Циппеліуса та ін.

Слід зазначити, що незважаючи на довгу світову й вітчизняну традицію, філософія права представляє відносно нову галузь правничих і філософських досліджень як в Україні, так й в інших колишніх радянських республіках. Протягом 70 років абсолютного панування марксистсько-ленінської філософії з її претензією бути універсальною теоретичною доктриною й одночасно «вищою стадією світової думки» для особливої філософії права не бу-